

SE

Ze dne 11.listopadu 1956.
20,35 hod.

Dělnické vysílání.

K současné fázi maďarské revoluce hovoří Robert Loukota.

Říkám k současné fázi maďarské revoluce. Jinými slovy, ještě zdaleka není po všem. Sovětské tanky nedělají tečku za dějinami, nedělají tečku ani za maďarskou revolucí. Nedělají tečku ani za ozbrojenými boji maďarské revoluce. A i kdyby se nakonec po vyčerpávajících bojích sovětským divisím podařilo ozbrojený odpor likvidovat a obnovit nad Maďarskem vojenskou kontrolu, nebude tím ještě maďarská revoluce vyřízena. Bojová stránka maďarské revoluce je jenom jedna její stránky.

Ze zpráv a jiných našich komentářů víte, že souboje maďarských bojovníků za svobodu se sovětskými divisemi dosud pokračují. Na jednom místě odpor ustane, na jiném místě se znova objeví. Maďaři přecházejí k partysánské taktice. Nesnaží se už držet strategické body. Rozptylují se po krajině a vedou proti sovětským divisům záškodnickou válku. Nesnaží se ani zpečkanovat sovětské divise jeden tank po druhém. Soustředují se ku příkladu na to, že ničí vozy se zásobami pohonného látek. Tanky potřebují benzín. Ničí-li partizáni benzín, ochromí tím menší, nebo větší měrou pohyblivost tanků. Bez podpory zvenčí, bez naděje, že by mohli dostat nějakou vojenskou pomoc, v době, kdy se mezinárodní situace jakoby spikla, aby učinila účinnou pomoc zvenčí ještě problematictější, než byla před tím, maďarskí bojovníci za svobodu nesou celou tíži ozbrojeného boje sami.

Pud osobní sebezáchovy zmizel. Zůstal jenom pud po svobodě. Kromě toho sovětské intervenční divise postupují s těmi, kdož se vzdali tak brutálně, že utvrzuji ty zbyvající ve vili nevdát se a učinit z hesla svobody a nebo zemřít naprostou samozřejmost. Jediné východisko. Avšak bojová stránka maďarské revoluce je pouze jedna její stránka. Revoluce se obvykle rozvíjejí na několika rovinách. Barikády, ozbrojené akce, občanská válka, obranná revoluce proti intervenci zahraniční reakce, to je jedna složka revoluci a není to ta podstatná složka.

Jiná složka maďarské revoluce byla generální stávka v průmyslu, v dolech a v dopravě. Nuže generální stávka doposud trvá. Normální život země je uplně zastaven. Je chaos. Není voda, není plyn, není elektřina. Samozřejmě že od důsledku generální stávky trpí sám revoluční lid. Avšak to patří zřejmě k revoluční devise která se zmocnila Maďarska. Jako neuvěřitelná, hrđinská a nepochopitelná psychosa. Svobodu a nebo zemřít. Generální stávka trvá mimo jiné také proto, že sovětský tlak nechce intervenci zastavit. A Maďarskí bojovníci za svobodu nechtějí zastavit svou obranu. Maďarskí bojovníci staví Moskvu před rozhodnutí. Budou střílet dál a pak znemožnit návrat k normálu a nebě přestat střílet, umožnit návrat k normálu, avšak k normálu revoluce.

A tudiž dozaří porážku intervence. "ebot, kdyby sovětské divize zastavily operace ,nemají žádné prostředky ,jak by mohly znovu nastolit totalitní režim. Jestliže nemohou nastolit bývalý totalitní režim ,mohou sice kontrolovat maďarské území vojensky, avšak nemohou kontrolovat maďarskou společnost. Vojenská kontrola může udržet chaos. Vojenská kontrola území však nemůže konstruktivně obnovit totalitní diktaturu. K tomu by Moskva potřebovala nějaké společenské vrstvy ,nějaký vládní a správní aparát o který by se mohla opřít a svěřit mu konstruktivní obnovu normálního života pod totalitou. Avšak nic takového tu není. Je tu Kadárova vláda. Avšak totalitní vládní a správní aparát byl v maďarské demokratické revoluci demolován.

Pokud bývalí sekretáři a úředníci zůstali naživu ,nemají žádnou autoritu. Policie, která jim autoritu kdysi propůjčovala ,sama stojí v pozadí,policie je rovněž sdecimována. Zmizela jedna nepostradatelná složka totality. Zmizel všeobecný strach. Místo toho je budto zoufalá odvaha ,svobodu a nebo zemřít a nebo pasivita. Odmítnutí spolupráce. Jen kooperace.

Sovětská armada nemá prostředků ,jak by obnovila totalitní režim. V místech, kde ještě zůstali správci bývalého režimu tu a tam vznikl pokus obnovit starý pořádek pod sovětským vojenským dozorem. Ve chvíli, kdy sovětí vojáci obrátili záda ,bylo po pořádku. Jedna společenská síla, která je schopna v Maďarsku obnovit normální život je revoluční lid. To je nové faktum situace. Tím se také vysvětluje, proč dosazená vláda Jánose Kadára postupně obnovuje sliby, které dva týdny před tím už dala vláda Imre Nage. Jediná možnost, jak vládě Jánose Kadára vytvořit nějakou autoritu ,to jest slibit, že vyhoví revolučním požadavkům. Opřít se o síly revoluce. Vláda chce vytvořit novou pořádkovou policii. Na koho se obraci? "a vojenské akademiky z vojenské akademie ,nuže tito vojenští akademikové patřili k hlavním složkám demokratické revoluce. K armádě jako k celku se armáda obrátit nemůže. Pokud maďarská armada nesplynula s civilními bojovníky revoluce ,byla odzbrojena sovětskými interventy.

Vytvořit novou pořádkovou policii z bývalých a z bývajících příslušníků maďarského Stb ,si vláda dovolit nemůže. Protože by tím jen dále rozlítila odpor lidu. Jehož důvěru si myslí stáj co stáj nějak získat ,chce-li sůsta t vládu. Myslí se patrně na to přibrat do vlády Jánose Kadára ..Imre Nage. Slibuje se vyjednávání o to, aby sovětské divise byla staženy. Naznačuje se v novinách ,že Kadárova vláda skládá naděje na nějaký pacifikační zásah Spojených národů.

To všechno mohou být taktické ústupky. Mají možná jen otupit obranný elán. Uklidnit rozbouřené myslí občanů a později opět přitáhnout totalitní otče. Kde však vzít ty otče? Prostřednictvím koho vládnout? Totalitní systém byl v Maďarsku ustaven a konsolidován dlouholetým procesem. Nevznikl přes noc. Byl však přes noc rozmetán. Jediná síla schopná obnovit normální život je revoluční občanstvo. Vojensky je boj o kontrolu Maďarska dosud v běhu. Politicky už Moskva zdá se, vyhrát nemůže.

Slyšeli jste komentář Roberta Loukoty.

d

x x x